

A BÁNYA

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 12 K. || Félévre 6 K.
Negyedévre ... 3 K.
HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Felelős szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Abonyi-utca 11. Földszint.
TELEFON 108—00.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Német vállalatok jövedelmezősége.

A német ipar, mióta Bismarck élet-halál harcát megvitta Franciaországgal, hallatlan föllendülésnek örvend. Düsseldorfnál valóságosan megkezdődik a német »Amerika«, ez igazi kapuja a német iparnak, hol — mint egy szellemes nagynémet mondta — a milliomosok szinte a földből nőnek ki. A verhetetlennek vélt angol vas- és acélipar ma már kezdi érezni a német verseny fojtogató hatását eddig elhódíthatatlannak tartott piacain és a szabad kereskedelem elvére alapított angol kereskedelem kezdi már sürgetni a védvamos rendszert csak azért, hogy tulajdon hazájából, a ködös Albionból ki ne verje az egyre diadalmasabban előretörtető némettség.

Hogy mily tökeerős a német birodalom, csak úgy odavetődleg tegyünk egy pillantást. Közel 9, azaz kilenc milliárd márka szerepel, mint tényleg befizetett alaptőke és mindössze 2700 részvénytársaság tulajdona ez az óriási vagyon. Az igaz, hogy átlagosan számítva 7,7% dividendát hoz, de bizony senki sem fogja hinni, hogy ez a németországi vállalatokba befektetett tőkék maximális haszna. Ha az ipari élet alapját képező bányászatot vesszük számba és pedig a bánya- és kohóvállalatokat és sótermelés, mint önálló vállalatokat, 163 ily vállalattal állunk szemben. De ezek »iparvállalatok«, és nem oly tengő-lengő »albányák«, mint a mieink javarészt, mert Németországban a nemzeti tőkének van »szíve«, érdeklődik a nemzeti kincsek iránt s fel is tárja azokat. Nálunk ellenben ha már akad valami (pedig Uram Isten! mennyi minden akad), éhen halhat a bányabirtokos nem is egyszer, még se finanszírozzák, úgy, hogy magyar bányabirtokos csak kacagni tud, ha magyar pénzügytézert hoznak szóba előtte. Még rosszabb, ha szóba áll velük, mert bizonyos, hogy kiforgatják birtokából.

De ne erről szóljunk most. Jellemzőbb az, hogy ez a 163 német vállalat 1062 millió márka alaptőkével reprezentál. És még jellemzőbb, hogy a szolid némettség megelégszik 8,5% évi jövedelemmel. Viszont bányászat és kohászat, mint együttes üzem is üzetik. Ilyen 33 vállalat van 700 millió márka alaptőkével és ez is ugyanannyi % haszonnal dolgozik.

Ha már most mi azt a tiz ujjunkon vajmi könnyen összeszámálható néhány vállalatunkat számba vesszük, lehet-e nem látnunk, hogy ezek szebb eredményeket produkálnak, mint a németek, de viszont az is látnivaló, hogy ha beteg vállalatunk

szárait is hozzávetnők, kitűnnék, mennyire betegek közállapotaink és mennyire gyatra közgazdasági életünk.

Ott van a kohászat és agyagipar. Nem kevesebb, mint 254 millió márkát reprezentál az azt üző 182 vállalat, 7,7%-ot hajtva. A legjövedelmezőbb ipar a kémiai, mert ez 14,6%-ot hoz. Ez a leghasznathatóbb foglalkozási ág a biztosítási üzleteken kívül, mert ezek kerek 24% haszonnal dolgoznak.

Már sokkal gyengébb a közlekedés. 305 közlekedési vállalata van Németországnak, a befektetett tőke 801 millió de ez csak alig 4% hasznot hajt.

A gépiparnál majdnem 9%-ot a 178 vállalat által befektetett 1 milliárd.

A papiriparnál 5%-ot produkál 38 vállalatnak 52 millióra rugó alaptőkéje, viszont 112 textilipari vállalatba fektetett közel 200 milliónyi alaptőke alig jövedelmez többet évi 6%-nál.

A hőmérsék megmérése füstlyukakban. *)

Irta: Réz Géza,
a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola
rendes tanára.

Bár erre kevésbé gyakorlati, inkább csak tudományos szempontból van szükségünk, röviden mégis foglalkozni kívánok ezzel a kérdéssel is. Fürtlyukakban a hőmérsék megismerésére az u. n. Geothermometert használják. Szerkezete egyszerű. Ez áll egy hőmérő üvegcsőből, melynek felső vége nyitva van és 60%-nyi hajlás szöggel le van csiszolva. Alsó végéhez közel a higany felvételére erősen ki van hasasodozva, míg alsó végének nagyobb körszelvényü nyílása, csiszolt üveg dugóval van elzárva. Ezt a készüléket higanyval színültig megtöltve bocsátjuk be a fürtlyukba s természetes, hogyha a hőmérsék a fürtlyukban nagyobb, mint amely hőmérséklet mellett, a thermometer edénye higanyval meg lett töltve, a higany tágulni, téremében növekedni fog, minek következtében a csőben már el nem férő higany kis gömböcskék alakjában, a cső felső 60%-os lejtővel bíró szélén át le fog gördülni. Kiemelve a thermometert, a benne levő higany ismét le fog hűlni s

*) Közzöljük e cikket az illusztris szerző most megjelent legújabb „Bányaműveléstan“ című kitűnő művéből.

téreme kisebbedni fog. Viz fürdőben egy normalthermometer segítségével most meghatározhatjuk azt a hőmérsékletet, mely mellett a geothermometerben levő higany téreme annyira megnövekszik, hogy a cső felső végéig ér, vagyis mely hőmérsék a fúrtlyuk kérdéses pontján uralkodott.

Thuman a fúrtlyuk oldalainak, az öblögetésnél használt viz által való lehűtését, a lehetőség szerint azzal akadályozza, hogy a furásnál előmelegített vizet használ. Ha a furó korona kiváltása válik szükségessé és ezért a rudazat a fúrtlyukból ki van húzva, egy felül-alul tompa csucsba végződő erős acéltokot dobnak a fúrtlyukba, mely tok úgy van elkészítve, hogy erős 1600 m. chlor-magnesia lúgoszlop, vagyis ennek megfelelő 217 atmosféra nyomásnak is ellenállani képes legyen. Ebben az acéltokban, melynek átmérője a magvezetőcső belső átmérőjének megfelel, van valta közé egy fatokban beágyázva, három geothermometer elhelyezve. Az acéltok aránylag nem gyorsan esik a fúrtlyukba, eléri a fúrtlyuk feneké fölétt összegyűlt iszapot és vizet és abban lassan süllyed, míg a fúrtlyuk fenekére ér.

A míg egy új furó koronát bebocsájtanak a fúrtlyukba, a geothermometerek a kőzet állandó hőmérsékletét felveszik, mert a rudazat összezsavarása nagyobb mélységnél néha órákig is eltart.

A fúrtlyuk fenekén lévő acéltok különleges alakjánál fogva, a furókorona bebocsájtásánál, annak belső szelvényébe jut, a furókorona és felette lévő magvezető cső egyszerűen rá lesz tolvá. Következik ismét a furás és a rudazat kiemelésénél a kifúrt magokkal együtt, az acéltokban lévő geothermometerek is kiemeltetnek. Ezt az eljárást csakis gyémántfurásnál lehet alkalmazni.

Érdekes lesz felemlíteni, hogy eddig fúrtlyukban a legnagyobb hőmérsékletet Paruschowitzban, Felső Szilváiban, az V. sz. fúrtlyukban találták és pedig 1956 m. mélységben 69,3° C hőmérsékletet mértek.

A mélyfúrásoknál eddig tapasztalt hőemelkedéseknek megfelelő átlagmélységek nem mindenütt egyformák. Így például Höfer szerint:

Sudenburgban 1° C-ra	32,36 m.
Paruschowitzon 1° C-ra	34,10 m.
Lieth-en 1° C-ra	35,07 m.
Semewitzben (Halle m.) 1° C-ra	36,66 m.
Schladebachon 1° C-ra	36,87 m.

mélység jutott átlag, míg a budapesti-városligeti ártézi kútban eszközölt megfigyelések szerint 1° C-ra 13,8 m. mélység esett.

A nagyági kincstári bányákról.

Mult számunkban a nagyági bányáknak a kincstár részéről leendő megvásárlásairól írtunk. Ma módunkban van úgy e kincstári bánya üzeméről, mint annak átvételéről való módokról kimerítőbb hírrel szolgálni olvasóinknak. Dévai levelezőnk ugyanis ma a következőket közli velünk: Ismeretes, hogy a nagyági királyi és társulati bányamű gazdag telepei dacára már évek óta deficitel küzd és bevételei évről-évre csökkennek, úgy, hogy az ma már az eddigi egyharmadára süllyedt. Ennek okát abban kell keresni, hogy a bányák berendezése olyannyira kezdetleges volt, hogy ily berendezéssel az üzemet fenn-

tartani, még a legprimitívebb magánkézből levő, hogy úgy mondjam parasztbányák sem tudnák. Az egész berendezés nem állott egyébből, mint néhány mozsárból, melyek a zuzóműveket képviselték. Hívenformán aztán a bányákra milliókat érő szegényei kerültek. Hogy ez ugynevezett szegényérek aranygazdagsága mily nagy volt, jele annak, hogy a négy év előtt Nagyágón járt angol szakemberek megakarták vásárolni a bányák szegényércét. A vétel nem történt meg, mert a tulajdonosok nem adták beleegyezésüket, de ez a tény igen nagy feltűnést keltett és arra készítette a tulajdonosokat, hogy maguk is valamivel több érzéket tanúsítsanak a bánya üzemére. Így határozták el aztán, hogy a bányamű régi és már az ócskaságok gyűjteményében joggal helyet foglaló rozoga berendezést új, modern berendezéssel látják el. Mielőtt azonban e munkálatok megindultak volna, a kincstár kérdést intézett a magántulajdonosokhoz, kik tudvalévőleg előkelő osztrák mágnások, hajlandók-e a befektetési költségeket az őket illető egytizedrész hanyadában viselni. Az osztrák mágnások, persze, hogy igent mondtak. Olyannyira hangos volt az »igen«-ük, hogy kérték, miszerint az átalakítást azonnal kezdjék meg. E sürgetés, no meg aztán, mint mondtam, az átalakítás terveinek jól »megéretttsége« miatt az átalakítás munkálatok meg is indultak.

Nagy, szép és modern zuzótelepeket építették, tökéletes jó berendezéssel látták el azokat és miután így szépen elkészültek, felkérték a 11 magántulajdonost, hogy bányájuk terhe gyanánt előállt 107.368 koronát fizessék ki. Az osztrák urak ettől vonakodtak, huzódoztak, de a kincstár nem igen várta magát, a kuxok terhé, sőt magát a kuxokat árverésre tűzte ki és meg is veszi azokat a maga számára. Ezzel aztán vége lesz Nagyág fejletlenségének és a bányára újra a régi és régis régi szép idők fognak remélhetőleg virradni és e nagyjelentőségű bánya birtokosa egyedül a kincstár lesz.

✂ HAZAI HIREK. ✂

Levél a szerkesztőhöz.

Minden kommentár és hozzáadás nélkül álljott itt e levél:

Nagyságos Szerkesztő Ur!

Becses lapjának állandó hű előfizetője vagyok. Teszem ezt azért, mert b. lapját még akkor is olvastam, mikor az még gyermekkorát élve, annak magas színvonala és értékes tartalma napról-napra rohamosan nőtt.

Valóban csodálatos, hogy kontinensünk leggazdagabb bányászországa, oly gyenge bányairodalom és oly fejletlen bányaiparral bír. Ezt lehet leginkább az erdélyi részekre állítani. Ezen lapra már azért is oly nagy szükség van, mert a naponkint jelentkező szakértelem és tüke nélküli »grundolók« bányászataink jó hírnevét úgy elrontották, hogy »A Bánya« igen sokat kell, hogy prédikáljon, míg hírnevünket megreperáljuk. Én magam is annyi kísértésnek voltam kitéve, hogy ma holnap minden idegenben szerezcsen lovagot fogok látni. Értem saját zártkutatmányaimat, melyeknél a »grundoló« a helyett, hogy nekem segített volna, — igyekezett kép-

zelt köröket szomszédságomban lefoglalni és bizony, ha jogcímet nem biztosítom eléggé: az illető szépen körülkerül és megköti kezeimet.

Bányászatunk sokat köszön tehát annak, hogy »A Bánya« jó szaktanácscsal a kis kutatókat segíti, másrészt, az idegen, szolid tőkét befektetésre biztatja. Bizony, nekünk alig van pénzünk primitív turásra és így e szükséges reklám hijjában sok kincs parlagon hever.

Kérem tehát a megkezdett uton haladni és kis embereinket erkölcsileg támogatni sziveskedjék.

Kész szolgálója

V V.

Közlemények átvételét sajtóügyi felelősségre vonás terhe alatt csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Az aninai villamos központ leégett. Mint lapunk oravicabányai tudósítója táviratozza, az aninai gyönyörű villamos központ a napokban porrá égett, úgy hogy most egész Anina világítás nélkül áll. Ez a centrálé szolgáltatja az elektromos erőt az aninai műveknek, úgy hogy teljesen erőforrás áll nélkül Aninán minden. Ez már egymagában is súlyos kárt és üzemivesztességet jelent az Osztrák-Magyar Államvasut Társaságnak. De ez még, amint ezt A Bánya igen jó forrásból jelentheti, csak a kisebb kár. Sokkal súlyosabb az, hogy a bányák szivattyúi sem működhetnek, úgy hogy ki vannak léve annak, hogy a víz elönt mindent és ez aztán igazán pótolhatatlan károkat jelent.

Kolozsvár város jóakarója. Szigetváry László nagyszabeni lakos, nyugalmazott törvényszéki hivatalnok, terjedelmes átiratban kereste fel Kolozsvár város polgármesterét és egy igen egyszerű módot ajánl arra nézve, hogy a városnak évente sok-sok millió biztos, tiszta jövedelme legyen. És ez a mód semmi egyéb, mint egy köszénbánya megvétele. A város jóakarója terjedelmes beadványában ílyeténképp okoskodik: A nagyobb városok drága százalék mellett kölcsön útján fedezik csatornázási, vízvezetési, közuti vasuti kiadásaikat, holott több alkalommal kínálkozik állandó jövedelmi forrás, de azt a városok nem igyekeznek megszerezni, vagy a legtöbb esetben elharácsolják a városok elől kapzsi személyek. Legtöbb esetben nem is szerezhetünk tudomást róla a városok, vagy későn jó tudomásukra, amikor pedig a lépéseket megteszik a biztosabb állandó jövedelmi források megkaparintására, akkorra már mások daskálnak a busás kincses bányákban. Ilyen biztos jövedelmi forrás volna egy köszénbánya, mely évenként milliókat jövedelmezne és amely iránt már a külföldről több nagytőkés érdeklődik. Ugyanis Nagyszabeben lakó Herzeyavatz Miklós ny. ezredes és egy szászsebesi lakos Meise Lajos mérnök zárt és nyílt kutatási jogot bírnak Máramaros megye Borsa nevű községe határában. Itt 30 □ km. területen meg van állapítva már ásatások útján, hogy legjobb minőségű köszén található alig 1—2 méter mélységben 12—30 cméteres rétegekben és 3—4 méter mélységben már 30—49 cméteres rétegekben található kitűnő minőségű köszén. Ezt a kincses bányát csak azért nem fehetett eddig kiaknázni, mert a vasut 58 km. távolságban vezet el csak és a tulajdonosok nem üzemberek, se idejük, se pénzük az üzem bevezetésére. Azonban csekély 200.000 koronáért a

város rendelkezésére bocsájtanák a telepet, amelyet csak akkor kellene lefizetni, ha beigazolódná, hogy tényleg alkalmas a terület a kiaknázásra. A városnak mindössze 15—20.000 koronájába kerülne ennek megállapítása. Ha azt a város nem tudná fedezni, bizonynyal akadna olyan jó szívű férfiú, aki szívesen előlegezné ezt az összeget a városnak. Mert itt semmi kockázatról nincs szó, hanem 4—6 millió korona biztos évi jövedelemre lehet számítani, amiből a város minden kiadását fedezhetné, sőt sok jótékonycélu intézményt is létesíthetne. Végül még azt is megjegyzi a beadványozó, hogy az a vidék nemcsak köszénben, hanem aranyban, ezüstben, vasban és ásványvizekben is bővelkedik. Szóval valószínű kincses bánya az a Borsa! Így Szigetváry László, nagyszabeni lakos, nyugalmazott törvényszéki hivatalnok. És most kincses Kolozsvár polgármesterén a sor nyilatkozni ezen »ajándék« átvétele dolgában.

Uj bányatelepi olvasóköri. Az Esztergom-szászszászvári bányatelepi olvasóköri most tartotta meg tisztújító évi rendes közgyűlését. A tisztújítást megelőzőleg Brogli József körjegyző, egyesületi titkár kért szót s a közgyűlés osztatlan tetszése mellett köszönetet mondott Grósz Ábris bányafőmérnök egyesületi elnöknek az egyesületi ügyeknek oly odaadással és nagy szeretettel történt vezetéséért, köszönetet mondott neki különösen azért, hogy egyéniségének közbevetésével a kör számára az »Esztergom szászvári köszénbánya r.-t.« nagylelkűségéből oly téli és nyári helyiséget teremtett, mely messze vidéken ritkítja párját, amelynek impozáns falai között melegebben dobog a szív, melegebb az összetartozandóság gyönyörű érzete, forróbb a baráti szeretet. Kéri a közgyűlést, hogy tekintsen el az alapszabályszerű választástól, hisz akkor is csak egy lehet az eredmény, a közfelkiáltással azonban intenzívebbé válik az az osztatlan szeretet és ragaszkodás, amellyel az egyesület minden egyes tagja ő iránta állandóan viseltetik. Ez indítványt a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el és Grósz Ábrist újra megválasztott elnöknek kiáltotta ki, aki meghatottan mondott köszönetet azért a bizalomért és ragaszkodásért, amely visszhangja annak a nagybecsülésnek és szeretetnek, amellyel ő az egyesület minden egyes tagja iránt viseltetik. Csizmadia Alajos dr. plébános együleti tag indítványára az egyesületnek volt tisztikara szintén közfelkiáltással választotta meg újból. Ekként a tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök: Grósz Ábris. Titkár és jegyző: Brogli József. Igazgató: Csermák Sándor. Pénztáros: Perényi Béla. Könyvtáros: Schimnautz Mátyás. Választmányi tagok: Csizmadia Alajos dr., Szinger Bálint, Brogli Béla, Vida Tibor, Limbacher Sándor, Kreiner József dr., Horváth Mihály és Dallos János. Póttagok: Linger Mihály, Wanschura Ferenc, Hruza János.

Levágta a kezét. A Rudai 12 apostol bányatársulat Gura-Bárcán levő zuzóművéhez tartozó műhelyek egyikében f. hó 5-én Nagy Gábor asztalosnak a gyalulópád forgókése elkapta és levágta bal kezefejét. A veszélyes gyalulópádon a megfelelő védőszerkezet hiányzott. Miért?

Az új zalatnai bányakapitány. Czerminger Alfréd f. hó 22-én Abrudbányára érkezett, hogy az ottani bányabiztosságot, mely az ő hatásköre alá tartozik, megtekintse. Ugyanekkor látogatást tett az ottani bányá- és fémbevéltő hivatalnál is.

Egy új telep ünnepe. Kisfalud telepét a »Rima« létesítette. Az új telep lakosai szép ünnepet rendeztek május 15-én abból az alkalomból, hogy a telep felépítését megőrkítő emléktáblát leplezték le. Dél előtt fél tizenkét órakor az emléktáblát jelző ház előtt összejöttek a telep lakosai s elénekelték a szózatot. Nagy Sándor a meghívott Zorkóczy Sámuel igazgatót melegen üdvözölte, tolmácsolván előtte a telep lakosainak a társulat, mint a gyárigazgató iránti hálóját azért, hogy a munkásoknak, békés, csendes otthonuk van. Zorkóczy Sámuel gyárigazgató azt felelte, hogy a társulatnak mindig érdeke az, hogy a munkások megelégedettek legyenek. Legyen oly csendes családi otthonuk, hol munkájuk fáradságait nyugodtan kipihenhetik. A társulat s hatóságok ezt a munkásoknak a Kisfalud telep felépítésével megkönyvitették s ma már igazán szép telep képezi a törekvő munkások tulajdonát. A lakosok ezután a himnusz elénekelték s ezzel a szép ünnepély véget ért. A tábla szövege a következő:

Emlékjelül, bizonyosság! A rideg kő megéled, s az élettelen anyag formát ölt, ha segítő szeretet és lankadatlan buzgalom irányítja a nemes törekvést. Bizonyosság erre e díszes házior, mely létrejöttét a Rimamurány-Salgótarjáni vasmű R. T. soha eléggé meg nem hálálható jótékony segédelmének és Zorkóczy Sámuel ózdi vas- és acélgyári igazgató buzgalomának és munkászeretetének köszönheti. Nem emberi hívalkodásból, de az igazi érdem elismerésének jeléül midőn nagymunkánkat Isten segédelméből bevégeztük, a ma élő nemzedék törekvésének bizonyosságául, a jövődönék buzdításul s virulásának biztató zálogául, emelte e táblát.

Kisfalud hálás házépitő közönsége. 1910.

Iparvállalat eladás. A bánhidai mészégető iparvállalat részvénytársaság bánhidai mészégető telepét eladták Nagelschmitz Ferenc budapesti lakos vállalkozónak 20.000 koronáért.

A piski-petrozsényi vasut. A kereskedelemügyi miniszter hajlandónak nyilatkozott arra, hogy május hó 1-től a piski-petrozsényi vasuti vonal közlekedési viszonyainak megjavítása érdekében bizonyos újításokat fog életbeléptetni. Az aradi kamara, mint ezt lapunknak jelentik, közeledvén a nyári menetrend alkalmazásának ideje, jónak látta a miniszter úr figyelmét újabb felterjesztés intézésével a piski-petrozsényi vasuti vonal elhanyagolt állapotára felhívni.

A zalatnai kir. bányakapitányság közhírré teszi, hogy 1910. évi július hó 1-jétől kezdve hivatalos óráit hétköznapokon délelőtt 8 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 11 óráig tartja meg.

A petróleumipar köréből. A petroleumfinomítók és nyersolajtermelők képviselői június elején

Wienben tárgyalásokat fognak folytatni aziránt, hogy az exportra kerülő nyers olaj árára nézve egy oly alapárt állapítsanak meg, mely a kivitelnek érdekeinek megfelelően. E cél elérésére egyelőre kormánysegélyt egyelőre nem óhajtanak igénybe venni. Mint tudvalevő, az osztrák petróleum a porosz államvasutakon kivételes tarifát élvezett, melyet legutóbb a porosz államvasut felmondott. E felmondással egyidejűleg a román és orosz petróleum kedvezményes tarifáit is megvonják. Ez utóbbi két ország termévcikk felmondása élénk feltűnést keltett, mit azal indokolnak, hogy bizonyos kötelmek folytán nem lehet olcsóbb az orosz és román petróleumok tarifája az osztrákénál. Osztrák körökben a porosz kormány által felmondott tarifa ügyében az a felfogás uralkodik, hogy ez tulajdonképpen védekezése a porosz államvasutaknak az osztrákkal szemben. Nem szabad t. i. elfeledni, hogy a porosz államvasut épenséggel nem huzódik sohasem attól, hogy ahol lehet más vasutakat megkárosít és így károsítja mások érdekeit, ez esetben az osztrák petroleumiparosokat.

A »Standard« műszaki kereskedelmi részvénytársaság ezelőtt Pick és Winterstein, Kuschnitzky és Grünhut, annak közlésére kér fel bennünket, hogy ama hírek, melyek szerint a vállalat felszámolna, főképpen pedig egy napilapnak erre vonatkozó cikke, pusztán légből kapottak és a valóságnak egyáltalában nem felelnek meg.

Petrozsényi község kövezetvámja joga. Petrozsény, ez a szépen fejlődő iparvidéki központ, véleményt kért az aradi kamarától a község részére engedélyezendő kövezetvámcsedési jog ügyében. Az elnökség, tekintettel arra, hogy a véleményt rövid idő alatt kellett megadni, elnöki uton intézte el az ügyet. A bemutatott kövezetvám-díjszabásnak, valamint a vámszedési jognak 15 évre leendő engedélyezését a község vagyoni helyzete és adózási viszonyainál fogva indokoltnak tartotta és annak megadását, valamint a bemutatott kövezetvám díjszabási-tervezet jóváhagyását véleményezte. Nemsokára hát ebben az újabb örömben is részesülhet Petrozsény lakossága.

A platinaárak emelkedése. A nagy kereslet folytán, minek legujabban a platinaérc örvend a piaci árak is újabban igen magasra szöknek. Így Berlinben a tiszta platina egy kilogrammjának ára 4800 frankról 5000 frankra szállt fel.

Bányászösztöndíjak. A bánya- és kohóművek számára felvigyázókat, altiszteket és mestereket képző selmecbányai m. kir. bányásziskolán, hol a tanulók évenként szeptember hó elejétől a következő évi június hó végéig tartó három évi tanfolyamon nyernek kiképzést, az 1910—11. tanévre több kincstári tanuló évenként kétszáznegyven (240) korona ösztöndíjjal vétetik fel.

A bányásziskolai szabályok 11. §-a értelmé-

Festékek

és lakkok

(B 318/40)

■ megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása ■
Krayer E. és Társa, Budapest

festék-, kence- és lakkgyára

Főraktár és iroda:
V., Váci-út 6. sz.
„Krayer festékudvar.“

Ő cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. kir. államvasutak, állami gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállító.

ben a bányásziskolába felvétetni kívánók sajátkezűleg irt folyamodványokat még pedig az ösztöndíjért folyamodók ez évi július hó 10-ig, a magán tanulóknak felvétetni óhajtok folyó évi augusztus hó 4-ig az előjáró kir. bánya vagy kohóhivatal, vagy a bánya vagy kohóbirtokos útján a selmechányai kir. kohóbányaigazgatósághoz küldjék be, és kétségtelen hitelességgel mutassák ki:

1. hogy tizenhetedik életévüket már betöltötték és nőtlenek, e célból a folyamodványhoz keresztlevél csatolandó;

2. hogy ép, erős egészséges, munkához szokott és edzett testalkattal, s különösen jólátó, halló és beszélőképességgel bírnak, továbbá az 1837. évi XXI. t.-c. 4. §-ának megfelelőleg himlő ellen újra beoltattak, vagy az idézett t.-c. 5. §-a értelmében az újraoltás kötelezettsége alól törvény szerint fölmentettek, mely kellékek igazolására kincstári bányászati orvos, katonai orvos vagy törvényhatósági főorvos által kiállított bizonyítvány szolgál;

3. hogy erkölcsi magaviseletük jó, mi az előjáró hatóság, vagy az illetékes polgári hatóság által hiteles alakban kiállított bizonyítvánnyal igazolandó;

4. hogy katonai kötelezettségüknek eleget tettek-e vagy nem? Igenlő esetben a katonai, illetőleg a hadmentességről szóló könyv bemutatandó.

5. Ösztöndíjért folyamodó-ifju kérvényéhez az elősoroltakon kívül, míg az illető hatóság által ugy szüleinek, valamint saját vagyontalanságáról hiteles alakban kiállított bizonyítványt is tartozik bemutatni.

Az ösztöndíjas tanulóknak azonban kötelezőnek kell magukat, hogy az iskola bevégezése után legalább három évig kincstári szolgálatban maradnak, de e kötelezettség alól feloldatnak és magán szolgálatba is állhatnak, ha az élvezett ösztöndíjnak egy harmadát visszafizetik.

6. Magántanulóul felvétetni óhajtó-ifju köteles kir. közjegyző vagy kir. bíróság előtt kiállított okmányokkal bizonyítani, hogy szülői vagy gyámja az évi ellátási költségeket pontosan és rendszeresen viselik.

7. A bányásziskola előkészítő tanfolyamába oly ifjak vétetnek fel, kik az elemi népiskola 6 osztályát jó sikerrel végezték és hitelesen kimutatják, hogy valamely bánya vagy kohóműtelepnél munkában állottak és itt két évet ugy töltöttek, hogy ezen munkaidő két harmadán át szakadatlanul kézi munkával, egy harmadán keresztül pedig irodai és számviteli teendők teljesítésével foglalkoztak.

8. A bányásziskola közös tanfolyamába ellenben csak oly ifjak vehetők fel, kik a középiskolák (gymnázium, reáliskola, polgári iskola) alsó négy osztályát sikeresen végezték és valamely bánya vagy kohóműnél legalább egy évig munkában állottak, ott tizenegy (11) hónapon át kizárólag kézi munkával foglalkoztak, egy hónapon keresztül pedig irodai és számviteli szolgálatra alkalmaztattak.

9. A bányamunkások árvái számára felállított árvaházak növendékei, ha egyébként az előbbi pontokban foglalt feltételeknek megfelelnek, az ösztöndíj adományozásánál előnyben részesülnek.

Az ösztöndíj adományozása és a bányászisko-

lába való fölvétel jogérvényessége a folyó évi szeptember hó első napjaiban tartandó orvosi felülvizsgálat és fölvételi vizsga eredményétől tétetik függővé.

A felvételért és ösztöndíjért való folyamodványok, a bekezdő sorokban megjelölt határidőn belül annál inkább benyújtandók és az előirt feltételek hiteles módon annál pontosabban beigazolandók, mert később beérkezett vagy hiányosan felszerelt folyamodványok tekinteten kívül hagyatnak.

Selmechánya, 1910. évi május hó 17.

M. kir. bányaaigazgatóság.

Szeged kőbányája. Jelentettük már, hogy dr. Lázár György szegedi polgármester temesvári tartózkodása alkalmával tárgyalásokat folytatott a lukareci bányák megvétele dolgában. A bánya megvétele ellen több oldalról kifogást tettek és azt mondták, hogy a lukareci bányákban gazdaságos bányászatot üzni lehetetlen. dr. Lázár György polgármester mielőtt a bánya megvétele dolgában a tárgyalásokat megkezdte volna, információkat kért minden oldalról. A budapesti földtani intézet a polgármester kérdésére azt felelte, hogy a lukareci bazalt a legkiválóbb minőségű. Telbisz Károly temesvári polgármester is megerősítette ezt. A polgármester átiratában csak arra hívja föl a tanács figyelmét, hogy állapítsa meg, vajjon a jó rétegek nincsenek-e kiaknázva? Ha a lukareci-bánya kiaknázatlan, ugy a város potomáron jut a városrendezéshez szükséges bazaltkövekhez. Éppen ezért a bányavásárlás kérdése felett napirendre térni nem lehet.

A szénpiacról. A nemzetközi, valamint a hazai piacon a szénipar helyzete napról-napra erősödik és javul. Külföldi jelentéseinkből azt látjuk, hogy a kereslet nagyon megnövekedett és a termelés már a maximális teljesítőképesség felé közeledik. Noha azt még nem mondhatjuk, hogy a harmadévi nivót elérte volna sőt erre kilátás nincs — annyit azonban joggal következtethetünk, hogy a tavalyi eredményt eléri. A kereslet főleg a téglágyártó-gyárak és cséplető gépezetek közül indul ki, de részt vesz benne a gyáripar minden faja is, a malomiparosokat kivéve, kik éppen most üzemredukció folytán kevesebb szénrel dolgoznak. A terméskilátások a lehető legjobbak, gy a vétel a czéplési célra szolgáló szenekben is nagy. Azok a gépezetek, kik eddig vártak a rendeléssel, most sietve megadják azt, hogy a szenet is idejében megkaphassák. E jó kilátások mellett azonban kísért, mint minden jókor — a waggonhiány.

BORSZÉKI

Borszéki. Az ásványvizek királya. Angolkór és vészegénység ellen páratlan gyógyszer. — Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között. Megrendelhető: A „Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli R.-T.”-nál,

B. K. 332/44.) Budapest. Telefon 162-84.

✠ KÜLFÖLDI HIREK ✠

Németország kálivitele. Hivatalos jelentés szerint a nyerskálisók kivitele április hónapban 908 397 m/m-et tett ki a múlt évi ugyanezen hónap 646.082 \mathcal{L} -jával szemben. Ez év január havától a kálisókból a kivitel 3,899.072 ért el, szemben a múlt év 4 egyenlő hónapjával a kiviteli többlet 1,513.115 \mathcal{L} tüntet ki. Az Egyesült Államokba a kivitel április hónapban 559.191 \mathcal{L} tett ki, múlt évben 267.700 szállítottak; január óta a kivitel oda 2,393.954 \mathcal{L} (1909: 822.845). Klorkáliában április hónapban nem volt élénk kivitel, az egész elszállítás 210.781 \mathcal{L} -ra rugott (1900: 201.826); január óta a kivitel 1,030.016 \mathcal{L} (1900: 620.224). Kénsavas káliában április hónapban 71.191 \mathcal{L} 45.786 \mathcal{L} -val szemben, amely a múlt évben a kivitel: január óta az összkivitel 267.521 \mathcal{L} (1909: 184.740)

Németország 1910. évi április havi aranyforgalma. Ellentétben a múlt év első hónapjaival, a folyó év kedvező eredményt mutat Németország aranyforgalmában. Még inkább vonatkozik ez a folyó évi április hónapra, mely mintegy 34.66 millió márká beviteli többletet tüntet ki. Így aztán ez év első négy hónapjának egyenlege 71.50 millió márkát tüntet ki Németország javára. Ehhez hozzájárul még, hogy Angliából 10 541 kg. és Délafrikából 10 020 kg. nyers arany jött be. Nemkevesebb fontos és jelentős, hogy pénzértékben Németalföldről 8033 kg. jött be, mi szintén előnyösen járult hozzá Németország április havi aranyforgalmának kedvezőbbé való tételéhez.

	Behozatal		Kivitel		Egyenleg		
	1900	1910	1900	1910	1908	1909	
	(m i l l i ó m á r k a)						
Január	7.03	7	19.74	4.33	+ 5.21	-11.21	+ 2.36
Február	14.07	29.70	23.04	12.09	+ 10.38	- 8.07	+ 17.10
Március	11.26	35.22	31.41	18.38	+ 3.55	-20.35	+ 16.30
Április	11.71	56.51	5.46	21.88	+ 2.51	+ 6.11	+ 34.66
Május	10.07		15.90		+ 5.34	- 5.92	
Junius	19.76		2.26		+ 74.11	-17.70	
Julius	17.90		2.07		+ 77.00	-17.20	
Auguszt.	45.00		25.12		+ 47.20	+20.57	
Szept.	28.30		66.90		+ 12.70	-38.5	
Október	56.03		36.47		+ 45.54	+20.06	
Novemb.	6.32		5.90		+ 15.07	+ 0.00	
Decemb.	31.08		5.83		+ 13.40	+26.03	
egész év	262.02		241.01		+ 312.00	+21.01	
Jan./apr.	45.07	128.7	78.05	57.20	+ 21.75	-32.08	+71.5

✠ ÜZLET. SZÁLLÍTÁSOK. ✠

A londoni fémpiacról. A londoni fémpiacon az elmúlt héten nem történt semmi változás. A nemzetközi piacon uralkodó változatlan lanyhaság folytán a keresletben észrevehető új dolog nem történt. Az árak ingadozása csekély és csaknem egy szinten marad. Réz Londonban 56 \mathcal{L} jegyzik és csak $\frac{1}{2}$ \mathcal{L} magasabb, mint a legutóbbi évek legalacsonyabb ára. A zink ára változatlan, 150 \mathcal{L} jegyzik az árlapon. A pléh ára $12\frac{13}{16}$ \mathcal{L} oly alacsony, mint már régen.

Az amerikai vas- és acélpiacon. Nyers vasban az üzlet megelégnék. Azt hiszik, hogy az árak már elérték, azt az alapot, melynél alább nem esnek és hihetőleg megmaradnak. A munka restringálásáról szóló hírek erősen tulzottak, amennyiben a redukció az egész vonalon mintegy 10%-ot tett ki. Az acéltrust 31 kemencéjében a tüzet kihagyták aludni. A nyugati államok termelvényei 35.000—70.000 tonnát tesznek ki. Némely vállalat azonnali

szállításra csekély engedményt ad. A déli öntött vas 2 tonnánkénti ára ab Birmingham $11\frac{1}{2}$ dollár, a Bessemer vas $16\frac{1}{4}$ dollár. Felszerelési cikkek nagy kereslete folytán a kereslet ez öntvényekben is nagy. A waggongyarak is erősen veszik az anyagot, mivel egyedül Harihman vállalat vasutjai 12.440 waggont rendeltek meg, Hawley vonalra pedig 74 lokomotív van munkában.

A Belga szén- és koksziacéről. A legutóbbi események elcsendesülése folytán a széniparban is élénkebb kereslet indult meg, noha ez iparágban még mindig nem simultak el azok az egyenlenségek, melyek a közelmúltban végeit ért szénbányamunkások munkabérének emelkedése folytán előálltak. A koksziacra a kokszydikalus az árakat július 1-étől kezdődőleg tonnánként 2,50 franczal emelte.

Hamburgi fémüzleti jelentés. A vaspiac több kedvezőtlen tényező behatása következtében rosszabbodott. Elsősorban az építőipar terén beállott mozgalom visszahatása érezhető és pedig annyival is inkább, mert a pénz olcsósága mellett mindenki azt várta, hogy tavasszal az építkezés újra meg fog indulni és nagyobb munkát fog adni a vasgyáraknak. E helyett azonban a megrendelések terén nagy tartózkodás és óvatosság vehető észre. Több cikkben a szükséglet már is hanyatlott, minek folytán az árak is csökkentek. A réz és sargaréz árát szintén lejjebb szállították.

Elteltek a vasipartól, amely a hónap vége felé mégis némi föllendülést mutatott, a fakereskedelem és a cementipar, amelyben az árak éppen most javultak, szintén tekintetbe veendő, nemkülönben tekintetbe jönnek azok az üzletek is, amelyek a munkásnépek napi szükségletét evezik.

A szénkerületekből, ahol az utóbbi időkben nagyobb tevékenység volt észlelhető, újra azt jelentik, hogy az értékesítési viszonyok rosszabbodnak és ennek folytán a munkaidőt újra le fogják szállítani. E hírek itt-ott nyomasztólag hatottak a bányáértékekre is.

Németország széntermelése az év első negyedében a pirszen kivételével kisebb volt, mint a megelőző év hasonló időszakában. Termeltek ugyanis az év első három hónapjában 36,370.000 tonna pirszenet, 16,147.000 tonna barnaszén és 5,636.000 tonna pirszenet.

A nyersvas termelése ellenben emelkedett. A német vas- és acélpárosok egyesületének kimutatása szerint Németország és Luxemburg március havában összesen 1,250.184 tonna nyersvasat termelt, a megelőző év hasonló időszakának 3,044.504 tonnájával szemben. A német acélszövetség, amely az év első három hónapjában élénk tevékenységet fejtett ki és nagyobb kivitel mutatott ki, nagyon panaszkodik amiatt, hogy az állami megrendelések csökkennek.

Az alakvasüzlet és a rudvasüzlet nagyon kedvezőtlenül befolyásoltatott az építőiparban bekövetkezett nagy munkáskizárások által. Az alakvas kivitele is jelentékenyen csökkent.

A vasuti anyag előállításával foglalkozó gyárak az állami vasutaktól még kevesebb megrendelést kaptak, mint a megelőző esztendőben, ellenben a sín kivitele jelentékenyen emelkedett. A külföld különösen a bányasíneket is élénken vásárolta, mely cikk a belföldön szintén nagyobb mennyiségben

keelt el. Szalagvasat eleget rendeltek meg, de a kivitel valamivel hanyatlott.

A pléhpiac általában véve kedvező irányzatot mutatott. A durva pléh kereslete a hajógyárak élénk foglalkoztatása következtében teljesen kielégítő volt, ellenben a finom bádoggal forgalma sehogyan sem tudott emelkedni.

Réz. A rézpiacra a lefolyt hónapban kedvezőtlenül hatott az a körülmény, hogy az amerikai réztermelés ismét emelkedett, hanem azért az itteni tőzsde forgalma, tekintettel az alacsony árak által előidéztet vásárlási kedve, semmivel sem volt kisebb, mint a megelőző hónapban, sőt valamivel emelkedett. A bizományi üzletek nagyobb megrendeléseket tudtak összegyűjteni, bár nem minden megrendelést tudtak összegyűjteni, bár nem minden megrendelésnél érték el a jegyzett árakat.

A réznek határidős elárúsítása a hamburgi tőzsdén még nem kezdődött ugyan meg, hanem azért a fémkereskedelemben érdekelt cégek egyesülete már összeállította azokat a raktárakat, amelyek a hamburgi tőzsdén a rézüzet szempontjából figyelembe jöhetnek. Az egyesület a hamburgi tőzsdén elárúsítható rézminőségek jegyzékét szintén összeállította.

Az egyesület előjárósága a rézüzet szempontjából elismert cégek jegyzékét a következőképpen állította össze: Hamburgban a hamburgi szabadkikötő-raktársaság, Londonban: Butler Wharf Limited; Davis Wharf (Leach et Co. Ltd.); Port of London Authority; London Dock No. 1 Warehouse; West India Dock No. 1 Warehouse; Lucas et Spencer Wharf, Limited; Neß Hibernia Wharf (Proprietors of Hay Wharf, Ltd.); Metropolitan et Neß Crane Wharf (Weber, Smith et Hoare); Millshall Wharf (L. J. W. Cook et Co., Ltd.). — C1. C2. F. Tennants Wharf, Old Ssanean Lane. Red Lion and Stree Cranest (Major et Field) Symon Wharf (Hoare, Wilson et Co.); Trig Wharf (Beck et Pollitzer); Willson's Wharf (Proprietors of Hay Wharf Ltd.), Liverpool and Birkenhead; Henry Batfr et Son Regent Warehouse, Duke Dock, Liverpool; Thomas Cheshire et Co. Central Copper Sheds, Liverpool, James Levis et Son Liverpool; Coppeer Co. Ltd., Duke Dock, Liverpool and Birkenhead, Mersey Docks and Harbour Board—Albert Docks Warehouses, Liverpool; Wapping Dock Warehouses Liverpool, Stanley Dock Warehouses Yaults Liverpool, Birkenhead Dock Warehouses Birkenhead. Birmingham: Felloßs, Morton et Clayton Ltd. — Neßcastle on Tyne: Tyne Improvement Commissioners Warehouses; Nortj Eastern Railßay Company Warehouses Ssanean; Henry Bath et Son Copper Wharves and Warehouses; The Rio Tinto Company Wharf, Port Talbot; The Ssanean Harbour Trust Copper Warehouses and Lambert Wharf.

Az egyesület által szállításra elismert rézminőségek jegyzéke a következő: 1. Finomított réz, angol minőségek: Bede Métal et Chemical Co., Ltd. John Bibby, Sons et Co. Thomas Bolton et Sons Ltd. Broughton Copper Co. Ltd.; Cape Copper Co. Ltd.; Elliott Metall Co. Ltd.; Henry Hille et Son; Charles Lambert et Co. Liverpool; Silver et Copper Co. Lt.; Logan et Co; Nevill Druce et Co.; Rio Tinto Co. Ltd.; W. Roberts; Tharsis Selphur et Copper Co. Ltd.; United Alkali Co. Ltd.; Vivian et Sons; William Foster et Co.; Pascoe, Crenfell et

Sons Ltd.; Amerikai minőségek: Atlantic, B. C. W., Calumet et Hecla, Central, Champion, C. N. R., Franklin, K. A. S., Kearsarge M. A., N. B. C., O. A., O. C., Osceola, Quincy, Tamarack, Tamarack Junior, Trimountain, Wolverine. Ausztráliai minőségek: Cohar, E. A. C. C., Hope, Lloyd, N. G. E., P. C. C., Wallaroo. Belga minőségek: M. X. M., chilei Ignots, Lota, Urmeneta. Francia minőségek: C. F. M. M. Német minőségek: H. D. K., H. O. K., M. R., N. S. W., S. K., K. M. H. I. Japán minőségek: Furakaßa Small Ingots, ani Tiles, Sumitomo Ingots. Orosz minőségek: Caucasién, Siemens, Spassky, Bogoslovk. Svéd minőségek: H. C. K., Elektrolytréz. Amerikai minőségek: Anaconda, Balbach, B. E. R., D. R. W., L. N. S., N. E. C., P. A., R. C. W. Ausztráliai minőségek: E. L. C. Német minőségek: N. A., M. E. K., S. K., Harzi Elektrolyt (Oker). Angol minőségek: Elliott, Lambert, Liverpool, Silver et Copper Co. Ltd., Mersey, Vivian et Sons. Japán minőségek: Furukaßa, Mitsu Bishi (M. B.), Kosaka.

2. Nyers réz. Amerikai minőségek: A. C. C., B. et M., C. O., D. O. D., Shannon, T. C. C. Chilei minőségek: A. Edßards, B. Larrain, Calama, Catemu (M. C.), C. C. C. C., Cuchini (C. Lopez), C. Jullian, Cabiláo, C. M. (Coma, M. de Mainu), Combarbala, C. V., Angeles (R. Humeres), E. C. T. (E. Concha y Toro), E. E. C. J. et J. Edßards, Felix Vicuna, F. P. P. (Perez), G. (Geisse), Gativo, Huidobro Hinos, I. V. (Villaroel), J. J. E. (Echeverria), Lambert 2., Lambert V. Las Palmas, M. de F. F. (F. Lanetta), Zota, Maitenes, C. C. y C. (Cousino), U. Undurraga, Urmeneta, V. A. Catemu (Vidal Aragón), V. H. (Varas Hnos), Vicuna (S. Vicuna et Co.), S. Vicuna Huas Co, Yllapel, Y. Silva. Angol minőségek: C. L. et Co., Ditton, H. H. S., L. B., L. S. C. C., Morfa, R. T., Tos, U. A., V. S. Francia minőség: M. A. T. Ezekén kívül az összes japán minőségek és török minőségek közül a »Tokat«.

Ön. Az ónpiac a lefolyt hónapban emelkedő árak mellett szilárd irányzatot mutatott, mert a keleti eladók részéről a kínálat nagyon gyöngye volt. Ölom. Az ólompiac forgalma nagyon gyöngye volt, miután alig mutatkozott némi érdeklődés.

Horgany. A horganypiacon a kereslet gyöngye volt, holott a kínálat hétről-hétre emelkedett.

A horganyszindikátus a piaci helyzetre való tekintettel a nyers horgany árát 100 kg-kint 1 és fél márkával leszállította. E mérsékelt árak mellett azonban nagyon keveset adnak el, mert arra számítanak, hogy a fogyasztás emelkedni fog és ennek kapcsán az árakat is újra emelni lehet.

Petróleum üzleti jelentések: Berlin. Németország petróleumbehozatala március havában a megelőző hónappal szemben jelentősen hanyatlott, a mennyiben csak 94.279 tonnát tett ki a februári 103.072 tonnával szemben. Az áprilisi statisztikai adatok még nem jelentek meg. E hanyatlás oka nemcsak az amerikai petróleumnak behozatalában, hanem az osztrák petróleumnál is észlelhető volt, sőt Romániából való behozatal is csökkent, míg ellenben Oroszországból való behozatal jelentősen emelkedett. Behoztak március havában Magyarországból és Ausztriából 9007 tonnát, Romániából 1687 tonnát, Oroszországból 3918 tonnát és Amerikából 59.667 tonnát.

A folyó év első három hónapjában a német petróleumbehozatal a megelőző év hasonló időszaka-

kával szemben a két első hónapban érkezett nagyobb szállítmányokra való tekintettel jelentékenyen emelkedett ugyan, de ez az emelkedés ugyszólván kizárólag az amerikai petróleum javára esett. Behoztak összesen 355.776 tonnát a megelőző év második negyedének 334.789 tonnájával szemben. Ez a mennyiség a következőképen oszlott meg. Behoztak: Magyarországból és Ausztriából 40.198 tonnát, Rumániából 4625 tonnát, Oroszországból 13.229 tonnát és Amerikából 2997.611 tonnát e számadatok szerint Magyarország és Ausztria részesedése a megelőző év hasonló időszakával szemben 12.600 tonnával csökkent, vagyis 15.7%-ról 11.3%-ra hanyatlott, míg az amerikai petróleum behozatala 30.000 tonnával emelkedett, vagyis az összbehozatal 79,8%-ról 83,8%-ra szökkent. E számadatokból azt lehetne következtetni, hogy Németország az utóbbi időkben kevesebb magyar és osztrák petróleumot és több amerikai petróleumot fogyasztott. A beérkezett felvilágosítások szerint azonban ez nem következett be, hanem a dolog úgy áll, hogy a megelőző évből még nagyobb készletek állottak a magyar és osztrák petróleumból rendelkezésre és ezeket a készleteket fogyasztották el. Amikor az osztrák petróleum az amerikai petróleummal szemben felvette a harcot, akkor a legtöbb elárúsító igen nagy mennyiségű magyar és osztrák petróleummal látta el magát. Az ezen időkből rendelkezésre álló készleteket most fogyasztják el. Az amerikai petróleum nagyobb behozatala pedig nem egyéb, mint a verseny intézkedése a mi petróleumunkkal szemben. Azt hiszik, hogy az amerikaiak üzleti politikájának az a célja, hogy készleteiket Németországban nagyobbítsák, hogy azután a rendelkezésre álló petróleumtömeggel is leszorítsák az árakat. Nagy veszedelem fenyegeti azonban a mi petróleumbevitelünket az államvasutak részéről, amelyek bejelentették, hogy az Ausztriával szemben engedélyezett kivételes szállítási díjakat meg fogják szüntetni. Ennek az intézkedésnek nagy hátránya lesz, mert az osztrák és magyar petróleumot éppen az tette az amerikai petróleummal szemben versenyképesé, hogy kedvezményes áron volt a német piacokra szállítható. A petróleum szállítási tarifájának 50%-os fölemelésével azonban az osztrák és magyar petróleum már csak áldozatok árán folytathatja a versenyt.

Hamburg. A petróleumpiac április havában névleges változatlan árak mellett gyöngye irányzatot mutatott. Az eladás az évszaknak megfelelően gyöngye volt. Az osztrák és magyar finomítók és az amerikai szállítók közötti harc mind jobban kiélezedett s ez a harc július hó elsejével abban az esetben, ha Németország a petróleum kivételes szállítási díjait a vasúton eltörli, amit már régen tervbe vettek, a magyar és osztrák finomítók kárára fog eldőlni, mert ezek az 50, sőt 100%-kal magasabb szállítási díjak mellett nem lesznek többé abban a helyzetben, hogy az amerikaiakkal a versenyt tovább folytassák. Április havában érkezett: Newyorkból egy gőzös 2.784.600 gallon amerikai petróleummal, továbbá 2 gőzös 6.660.890 gallon amerikai petróleummal és Philadelphiából egy gőzös 2.127.092 gallon pensylvániai petróleummal. Ezenkívül 131.898 q galiciai petróleum érkezett az itteni piacra.

Batum. Batum legtöbb kiviteli cikkeiben, a naphta-termékekben, mind a termelés, mind pedig a kiviteli viszonyok most sem voltak kedvezőek. A

lakui naphtaelőállítás hanyatlott és a keresletet idegen verseny nehezítette meg.

1910. év első negyedében Batumból 645.240 métermázsa petróleumot szállítottak el, míg 1909. év első negyedében 2.201.771 q petróleumot ekszportáltak; kenőolajat a folyó év első negyedében 470.381 q-val, ellenben a múlt esztendő első negyedében 443.326 q-val szállítottak el; masutból 1910 első negyedében 78.770 q-val ekszportáltak, ezzel szemben a múlt év első negyedében 124.225 q-val; összesen tehát a folyó év első negyedében 1.194.391 q-val ekszportáltak naphta termékeket, míg a múlt év ugyanezen szakában sokkal többet, vagyis 1.769.322 q-val.

Az árak majdnem ugyanazok voltak, mint az 1909. évv végén, mert az árakat leginkább már előbb eladták volt és csak most szállították el.

A következőkben azon adatokat tüntetjük fel, melyek szerint a naphta-termékeket az egyes külföldi államokba ekszportálták volt.

Petroleumot Belgiumba 287.077 puddal ekszportáltak a folyó év első negyedében; Egyiptomba 409 ezer 945 puddal, 5863 ládában és 111.860 dobozban; Angolországba és Málta szigetére 866.915 puddal; Franciaországba és az északamerikai francia gyarmatokba 977.747 puddal; Olaszországba 264.382 pud dal; Romániába 280 ládával; Törökországba pedig 238.925 ládával és 490.695 dobozzal.

Tehát a folyó év első negyedében 2.806.066 pud petróleumot ekszportáltak, továbbá 245.068 ládában 477.883 puddal és még 602.555 dobozzal 587.491 pudot. Métermázskában kifejezve az összkivitel: ekszportáltak 645.240 q petróleumot.

Ekszportáltak továbbá Belgiumba 690.740 pud kenőolajat és 2751 hordóval, mazutot pedig 164.374 puddal; Bulgáriába 497 pud kenőolajat; Németországba 716.335 pud és 1643 hordó kenőolajat, továbbá 20.008 pud mazutot Angolországba 660.599 pud és 700 hordó kenőolajat és 63.779 pud mazutot; Franciaországba kenőolajat 647.466 puddal és 4162 hordóval, mazutot pedig 161.334 puddal; Görögországba 45 hordó kenőolajat és 38 hordó mazutot ekszportáltak.

Magyarországba és Ausztriába a folyó év első negyedében kenőolajat összesen 73.601 puddal és 250 hordóval ekszportáltak, mazutot pedig 18.879 puddal. Romániába kenőolajat 595 hordóval, mazutot pedig 235 hordóval vittek ki; Szerbiába kenőolajat 416 hordóval és mazutot 25 hordóval; Spanyolországba kenőolajat 94.260 puddal és 250 hordóval ekszportáltak, mazutot pedig semmit; Törökországba kenőolajat 466 hordóval, mazutot 861 hordóval; a Vörös tengeren át és Kelet-Ázsiába 2000 hordó mazutot ekszportáltak.

E szerint tehát a folyó év első negyedében ekszportáltak összesen 2.657.434 pud és 11.775 (164.850 pud) kenőolajat és 428.394 pud, 3159 hordó (44 226 pud) mazutot. Ezen mennyiséget q-ban kifejezve: a kenőolajkivitel 470.381 q, a mazutkivitel pedig 78.770 q-t tett ki.

Trapezunt. A lefolyt évben Oroszországból 12.800 q petróleumot szállítottak az itteni piacra. Az árak és a minőség, ez idő szerint, minden versenyt kizárnak.